

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFØRENINGER.

Nr. 3.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 15. Januar 1893.

VI. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Fælles Husholdninger.

Vi har ofte her i Bladet paatalt det uforsvarlige overfor Børnene, naar Mødrene hele Dagen maa være borte fra Hjemmet, da at overlade disse til Gadens Røgt og Pleje; men vi har lige saa ofte vist det umulige i, at en Kvinde kan være i Stand til at passe og opdrage Børnene, holde Hjemmet i god og ordenlig Stand, lave Mad og være frisk og dygtig til anden huslig Gerning efter 10-12 Timers anstrengende Arbejde i en Fabrik.

Naar der saa tillige fordres, at denne samme Kvinde tillige adskillige Aftener om Ugen skal deltage i Foreningslivet for at arbejde for Forbedring af hendes økonomiske Kaar, saa forstaar man let, at alle disse Fordringer overgaar et Menneskes Kræfter. Enten maa hun i Løbet af nogle faa Aar gaa til Grunde, eller Børnene maa savne den nødvendige Pleje og derved miste Evnen til et nyttigt og godt Menneskeliv, naar de naar den voksne Alder.

Der findes derfor kun et Middel til en heldig Løsning af denne Side af Kvindesagen, og det er *fælles Husholdninger*. Thi at Kvinden aldrig mere gives tilbage til Hjemmet i patriarkalsk Forstand, det kan intet tænkende Menneske tvivle om. Kvinden vil paa den ene Side forlange Ret til at ernære sig selv ved sit eget Arbejde og paa den anden Side vil Maskinerne overflødigsgøre meget af, hvad vi nu kalder husligt Arbejde. Sagen bliver derfor hovedsagelig den at forstaa Tidernes Tegn og indrette vore Huse saa økonomisk forstandigt, at der kan leves et lykkeligt Familieliv.

Der har ofte ad videnskabelig Vej været henvist til ko-operative Husholdninger, men vi

mindes ikke før at have læst en saa realistisk Anvisning som den, Fru S. Magelssen-Groth giver i en udførlig Artikel i Decemberheftet af „Tilskueren“ med Meddelelser om adskillige ko-operative Husholdninger, som findes virkeliggjorte i New York. Fruen fortæller:

Hele Huset opvarmes paa Ejerens Røgning; ofte forsynes man ogsaa med varmt Vand til sin Vask, sit Badekar og sit Køkkenbrug. Gennem hele Huset løber en Elevator under Opsyn af en Portner. Fruen nævner adskillige andre Arbejdslettelser i amerikanske Forhold.

En ko-operativ Bolig anlægges saaledes: Et rummeligt, lyst, luftigt, veludstyret Køkken. Et Rum maa indrettes til Vaskeri og Strygestue og forsynes med alle Slags arbejdsbesparende Indretninger og Maskiner. Begge disse Rum bør ligge øverst i Huset for at undgaa, at slet Luft derfra føres omkring i den øvrige Bygning. Dernæst indrettes et af de bedste Rum til Børnekrybbe, et andet til Børnehave og Legestue for de ældre Børn. Der maa tillige være Legeplads til Huset. Saa en rummelig Spisesal, muligen ogsaa en Forsamlingssal. Lejlighederne indrettes ellers paa sædvanlig Maade med Dagligstue, Soveværelse, Spisestue og Bad — kun Køkkenet mangler.

Fru S. Magelssen-Groth mener, at hvis en eller anden entreprenant Bygmester her vilde forsøge at bygge en saadan Arbejdsbolig, vilde det sikkert blive et rentabelt Foretagende. Da Arbejderen hurtigt vilde indse det besparende i en saadan Indretning. Maden i et saadant Hus blev selvfølgelig baade bedre og billigere; Hustruen kunde rolig gaa til sit Arbejde, naar hun vidste sine smaa Børn i Vuggestuen eller Børnehaven under et forstandigt og kærligt Tilsyn. Maden kunde tages à la carte, Vask og

Strygning besørges ugevis eller maanedvis, som man ønskede det.

Valget af Personer til disse store Pladser var naturligvis det vanskeligste; men der findes dog heldigvis ogsaa hos os mange udmærkede dygtige Kvinder, især mange med Lærerindeuddannelse, der gerne paatog sig Barnepigestillingen i disse ansvarsfulde Børnekamre.

Hvilken uhyre Vinding vilde det ikke være for de Arbejderhjem, hvor begge Forældrene maa gaa bort fra Hjemmet? Dog er vi tilbøjelige til at mene, at det ikke var mindre heldigt for Middelstandsklassen, hvor der ofte leves under meget smaa Kaar, og hvor Husmoderen ikke sjældent har Fremmedarbejde i Hjemmet. Dertil kommer den Kendsgerning, at ikke alle Kvinder er husligt anlagte, og den virkelige Samfundsøkonomi bestaar dog i, at enhver finder sit Arbejde efter sin Begavelse. Fru S. Magelssen-Groth siger ogsaa:

„Saa er der unge Damer, som før Giftermaalet havde selvstændigt Erhverv og fast Indtægt, og som nu ikke rigtigt kan trives ved den forandrede Livsstilling. Enten synes de ikke om hnsligt Arbejde eller de besværes ved uvante Pligter; dertil kommer Savnet af de regelmæssige Gagedage.

Hvor der er Tjenerhjælp og Penge nok, er alt vel. Men de Mennesker, der ikke har Overflod paa jordisk Gods, men som er estetisk nok uddannede til at føle, at et smukt og lykkeligt Hjem er af største Betydning for deres egen og deres Børns Tilfredshed og Velbefindende, de lider under de bestaaende Tilstande. — Idealet af et Hjemliv naas kun ad en meget materiel og trættende Vej ved den punklige og trættende Gentagelse af alle det daglige Livs mangfoldige Smaating.

Husmoderens Humør og Sundhed lider,